

AQUILA

Túllépés

Az AQUILA
negyedévi folyóirata

2020/I

TÚLLÉPÉS

7. évfolyam 1. szám
Megjelent: 2020. február 1.

Az AQUILA katolikus közösség negyedévi folyóirata

A kizárólagos materiális gondolkodáson túllépve: lelkiség, spirituális kultúra – filozófiai, teológiai, pszichológiai, szociológiai, művészeti és egyéb tudományos megközelítésben.

Megjelenési gyakorisága: Negyedévi folyóirat
A folyóirat régi példányai az archívumban megtalálhatók.

Nemzetközi azonosítószám: HU ISSN 2064-7700

A Túllépés bankszámlaszáma: UNI-CREDIT bank
10918001-00000038-58540003

Alapítás ideje: 2014. július 1.

Tartalom

Kedves Olvasóink!	4
Pável Márta: A HALÁLTÓL KELL-E FÉLNI?	6
"Az emberek általában és jogosan félnek az ismeretlentől, való igaz, hogy a legkevesebben azt tudják, hogy mi van a halál után. Mivel erre mindenki kíváncsi, s az emberek mindenre vevők, sok megtévesztés is elhangzik, pont ennek az ellenkezőjét szeretném most elérni."	
Rizmayer Péter: SZENT MÁRTA ÉS SZENT PÁL.....	13
Eckhart mester 14. számú prédikációjának továbbértelmezése - avagy mi a szerepe Mártának és Máriának, Pálnak és Péternek?	
Szeibert Márton: A MIATYÁNKBAN ÁTSZELLEMÜLNI	19
A leghíresebb imádság képekben, hogy olyat fejezzünk ki, amire a nyelv nehezen képes.	
Szeibert Márton: A PSZICHOLÓGIA TRANSZPONÁLÁSA – AVAGY HOGYAN LESZ LEONARDO DA VINCIBŐL JÉZUS KRISZTUS. 24	
Fejlődés, motiváció, kihívások... sok-sok kulcsszó, ami a mai modern világban a robotoló emberek inspirálását célozza. De vajon mi adhat valódi motivációt, és mi keltheti életre a mélyen gondolkodó embert?	
Rizmayer Péter: EDITH STEIN	29
"... egy szent hogyan halad Isten felé, hogy foszlik le róla a világ, Istenért hogyan konfrontálódik a legszűkebb környezetével is, és aki végül vértanúként fejezi be az életét."	
Impresszum	37

Kedves Olvasóink!

Szeretettel köszöntjük Önöket, s reméljük, hogy sok kellemes, gondolkodással töltött időt szerzünk Önöknek, és idővel egyre több olvasónk lesz.

Miért indítottuk el ezt az eleinte negyedévente (majd terveink szerint sűrűbben) megjelenő elektronikus kiadványunkat?

Az ok a kiadó AQUILA Közösség lelkeségéből fakad. Mi 35 éve vagyunk katolikus közösség, mely eddig sokféle működési formációt is létrehozott, és fenn is tart.

Ami a cikkek tartalmára vonatkoztatott igényünk: újszerű, valós értéket hordozó gondolkodás jellemezze, és csakis a végső

igazsághoz közelítő, kereső elképzelés érvényesüljön. A cikkekért nem tudunk fizetni, ahogyan az olvasásuk is ingyenes.

Keressük a spirituálisan is korrekt, univerzális szintet jobban megközelítő, teljes körű tudományos gondolkodást, nyitottságot, bátorságot, hogy minél jobban megismerhessük az embert, a földi létet és az univerzumot.

Célunk az emberi kultúra, a tudományos élet kitágított gondolkodás felé való rehabilitációja. Joseph Ratzinger szavaival élve: „Senki sem állíthatja azt, hogy ő a szó igazi értelmében „tudja”, hogy Isten nem létezik. De felállíthatja azt a hipotézist, hogy nem létezik, s ebből a tételtől próbálhatja megmagyarázni az univerzumot.” (Krisztusra tekintve) Mi azt látjuk, hogy a jelenlegi tudományos élet megnyilvánulásai szinte csak földies, materiális szempontból próbálják megérteni, megélni a világot. Az így (meg)magyarázott földi világ jelenségei nagyon sok esetben – jelenleg még felmérhetetlenül, vagy be nem vallottan – téves következtetésekre vezethetnek. Pl. A világ keletkezésének módja, oka. Vagy az ember megjelenésének ideje, hogy miből és hogyan alakult ki, más bolygókon, más életek keresése, a kizárólagosan szén alapú gondolkodás is nagy hiba stb.

Az AQUILA feladatának tekinti az emberi felfogás horizontjának a felfoghatóság határáig való tágítását, amit szerintünk folyamatosan feszegetni, nyújtani, bővíteni lehet.

K. Jaspers gondolatai: *Az egzisztenciális embernek mindig úton kell lennie, nem merevedhet meg dogmatikus igazságokban (...) mindig nyitva kell állnia és tanulékonynak kell maradnia, készen arra, hogy megvitassa az ellenkező álláspontot, mindig tudatában annak, hogy a vándorló embernek nincs végleges igazsága.* Nyíri T.: Filozófiatörténet (1983), 14.2.2. fej., 446.o.

A TÚLLÉPÉS kiadvány a kedves Olvasóktól az elmélyült olvasást várja. Az AQUILA nyitott minden újat hordozó elmére, elfogadjuk és közöljük a beadott cikkeket, ha a Szerkesztő Bizottságunk jóváhagyja.

Minket Istenen kívül senki sem működtet, és szabadok vagyunk mindenféle földi érdektől, nem fogjuk sem politikai, sem semmiféle más érdekből cenzúrázni a beadott cikkeket. A közlés legfontosabb kritériuma elsősorban az, hogy a fenti szellemben íródott-e a mondandója, megfelel-e ennek a kitágított horizontnak, fogalmazása és mondandója tekintetében megfelelően igényes-e, hordoz-e logikát, újszerű gondolkodást. Nem számít a szerző valósi és politikai hovatartozása, ha nem támadja az Istenhitünket.

Semmiféle erőltetett, igazi értékeket nem hordozó, plágiumgyanús terméket sem fogadunk el!

Egyéniségek írásai kellenek.

M. Blondel

*Minél többet tud az ember,
minél többje van, minél több ő maga,
annál inkább tudatára ébred annak,
hogy nincs semmije, nem tud semmit,
hogy nem az, amit akar.*

Nyíri T.: Filozófiatörténet (1983), 15.2.2. fej., 494. o.

Pável Márta: A HALÁLTÓL KELL-E FÉLNI?

/Ez az írás erősen misztikus, spirituális, így nem felelhet meg a tudomány mai elveinek. Valamint ahhoz, hogy az írásom érvényesüljön, alapvető szükséglet Isten létének elfogadása. /

Az ember megszületik. Ilyenkor nagyon közel állunk a vászonhoz, és semmit nem értünk az egészből. Csak a rengeteg fényt és színt vesszük észre. Azonban ahogy idősebbek leszünk, egyre hátrébb lépünk, és kezdjük megpillantani a képet. A kis színpöttyök virágformát öltenek, emberekké olvadnak össze, kutyákká. Lesz rálátásunk. De amikor valaki örökké él... vagyis, ha örökké élne, akkor folyamatosan távolodnia kellene a képtől, és a festmény hamarosan csak egy élénk színű négyszög lenne valahol messze a távolban. Még mindig emlékeznénk arra, hogyan nézett ki közelebről, de valójában már nem látnánk. És addig kellene távolodnunk tőle, míg végül a színek is eltűnnének, és a kép már csak egyetlen fénypont lenne. Tommy Wallach

Az emberek általában és jogosan félnek az ismeretlentől, való igaz, hogy a legkevesebben azt tudják, hogy mi van a halál után. Mivel erre mindenki kíváncsi, s az emberek mindenre vevők, sok megtévesztés is elhangzik, pont ennek az ellenkezőjét szeretném most elérni.

A lényeg, a halál után van élet, ami indirekt bizonyítékokkal biztos!¹ Ezt a cikket csak ennek a tudásnak a jegyében írom. A. Szt. Teréz: *Önéletrajz*, 88. o.²: „Az ember bízza magát Isten kezére, s menjen jó kedvvel oda, ahová viszik. Mert hiszen viszik, akár akarja, akár nem; még pedig ellenállhatatlan erővel. Én magam sokszor szeretnék ellenállni, s megfeszítem minden erőmet, különösen olyankor, ha mások jelenlétében jön rám...” és uo. XXVII fejezet „...Az Úr azt akarta, hogy halála után még közelebb álljon hozzám, mint életében. Igen sok esetben szolgált nekem jó tanáccsal. Gyakran láttam ragyogó dicsőségben. Mikor először jelent meg nekem, azt mondta, hogy mily áldott volt az a vezeklés, amely ekkora jutalmat szerzett neki.³ Sok egyebet is mondott. Egy évvel a halála előtt, a távolból, megjelent nekem. Tudtam, hogy meg fog halni, s tudtára adtam neki, mikor innét néhány mérföldnyire tartózkodott. Mikor kilehelte lelkét, megjelent nekem, s azt mondta, hogy pihenni tér. Én nem hittem ennek a látomásnak, s ebben az értelemben szoltam róla néhány ismerősömnek; s íme egy hét múlva megjött a híre, hogy meghalt, illetve jobban mondvá, elkezdett élni mindörökké. Íme tehát ilyen nagy dicsőséggel végezte be ezt a sanyarú életet; engem pedig még sokkal jobban támogat és vigasztal, mint amikor idelent volt. Egy alkalommal azt mondta nekem az Úr, hogy bármit kérjenek is Tőle az ő nevében, meg fogja hallgatni. Magam is sokszor igénybe vettem a közvetítését az Úrnál, s mindig megadta, amire szükségem volt.” Mivel, akit a legnagyobb szentek között tisztelhetünk, annak is abszolút világos dolog volt a túlvilág, hogy van tovább is élet, hogy lehet velük kapcsolat, persze messze nem mindenkinek...! Ergo, vegyük most úgy, hogy ez biztos.

Nos, akkor két lehetőség van, amikor „kicsobban” a lélek a testéből, vagy örömmel van ott a túlvilágon, vagy nem! A lényeg az – ami nagyon egyszerűnek, sőt banálisnak is tűnhet –, attól függ, hogy milyen érzés lesz neki a halál után, hogy itt milyen életet élt, milyen motivációval. Aki nagyon ragaszkodik a Földhöz, az valószínű nagyon hamar vissza is akar jönni, nem akar belemerülni az Istenbe, mert eddigi életében sem akart belemerülni. Valamiféle

¹ Tudom, hogy ez nem tudományos érv, de szinte az összes világvallás valamilyen módon hiszi /vallja, s talán a szentek írása jobban meggyőző, autentikusabb.

² Avilai Szent Teréz: *Önéletrajz*, ford.: Szent Teréziáról nevezett Ernő atya sarutlan kármelita, 1927.

³ Ez a jelenés 1561 őszén történt. A szentanya ekkor nagy aggodalomban volt, mert Rómából kapott ugyan engedélyt a Szent József zárda megalapítására, azonban a brevéből kifelejtettek egy fontos dolgot, azt t. i., hogy a zárdának nem a sarus kármelita rend, hanem a püspök joghatósága alatt kell állnia. Újra Rómába kellett tehát folyamodni; Alcantarai Szent Péter e jelenésben több jó tanácsot adott neki erre vonatkozólag, s megnyugtatta, hogy a dolog sikerülni fog.

testhez kötöttség a motivációja, ami majd újra valami anyagféléhez köti. Ám akinek elege lett ebből az egész anyagi, meg különböző minőségű világokból, az végre rájön arra, hogy kiszakadhat és befejezheti, és nem kell neki időtlen időkig újra és újra forogni.

Kell-e félni a haláltól?

A halálnak van egy igen kedvezőtlen kezdő fázisa, a *haldoklás* – ami a testtől elszakadás ténye...–, és ez a tény független attól, hogy ki milyen életet élt, hogy Istenben leledzik-e majd a végén. Majdnem mindenkinek többnyire azért van egy olyan vágya, hogy ez a lehető legrövidebb szakasz legyen, egy perc vagy még az is sok, de ne legyenek hónapok, mert az az embert még jobban elriasztja az egész haláltól. Aki látja, hogy valaki élő halottként fekszik három hónapig, fél évig, és semmi sem jó neki, mert borzalmas fájdalmak kínozzák, az egy iszonyatos látvány, azt senki nem szeretné magának, sem másnak.

Tehát a haláltól való félelem egy része a haldokolástól való félelem is, ezt 100%-ig jogosnak találom. Ez ellen lehet-e valamit tenni? Nem vagyok benne biztos. Részemről azt remélem, s a megfigyelések is utalnak rá, hogy aki gyorsan élt, gyorsan eszik, gyorsan tesz mindent, az gyorsan is fog meghalni. Gondolom, gyorsan elmenni nagy kegyelem is lehet, mert – főleg, ha kész van az ember és már úgy van vele, mehetünk... – mindenét összerakta magában, és azt mondja, hogy jól van Uram, akkor megyünk, amikor akarod, nekem mindegy. Nem hiszem, hogy azt az embert, aki már nem ragaszkodik a Földhöz 100%-ig, két kézzel, hogy azt hónapokig még itt aszalni kéne. Remélem, hogy nem kell. Akinek azonban tele van a lelke, a keze és hordoz még száz elengedni valót, amit sehogyan sem bír elengedni, az hosszasan szenvedni fog. Ez a haldoklás – szerintem – olyan, mint amikor a vihar ki akarja tépni, ezért rázza a fát, de az kapaszkodik, nem tud kiszakadni, így a haldokló egész arca, teste belefeszül/beleremeg ebbe a harcba, a halállal való viaskodásba. Rettenetes szemlélni, mélyen elgondolkoztatja az embert. Lehet ez alól kivétel is, mert nem ismerjük mindenkinek minden tettét, de a szentek többnyire gyorsan távoztak. Tehát aki nem kapaszkodik, annak ez könnyebb, mert azt mondja, hogy vágyódik a lelkem Isten után, alig várom, hogy Nálad lehessek, menjünk. Remélhetőleg neki könnyebb lesz és gyakorlatilag egy öröm fogja betölteni, az arcán egy megdicsőült mosoly lesz, szinte a ha-

lálba ráfagyva. Viszont látni olyat is, aki nyitott szájjal, szinte beleüvöltve a végtelenbe (mint pl. a sikoly képen), elborzadt arccal halt meg, igaz, az élete is olyan volt.

A halál utáni lét ismeretlen, s mindaddig ismeretlen marad, míg mi lépéseket nem teszünk a megismerésére. Egy erősen szubjektívnek tűnő, de inkább spirituális tapasztalatok alapján ismertett rész következik. A bevett társadalmi normáktól, szokásoktól, félelmektől, tabuktól eltérően fel lehet készülni arra, milyen a halál után. uo. Teréz Önéletrajzából megdöbbentő: *„Akármibe kerüljön is, Uram, ne engedd, hogy ilyen üres kézzel járjak előtted, mert úgy illik, hogy a jutalmat a tetteknek megfelelően mérd ki. Ez az én életem; ez a becsületelem, ez az akaratom! Mindent odaadtam Neked; Tied vagyok egészen; tégy velem tetszésed szerint. Hiszen belátom én azt, én jó Uram, hogy mily kevésre vagyok képes; de tekintve, hogy följuttattál ennek az őrtoronynak a tetejére, ahonnét igazságok láthatók: mindent végre tudok hajtani, föltéve, hogy Te nem hagysz cserben. Mert ha Te csak egy pillanatra is eltávozol tőlem, azonnal odajutok, ahol voltam, tudniillik a pokolba.”*

Ez több szempontból is előnyös. Úgy lehet megismerni – többek között – hogy pl. meditációban meghalunk.⁴ Ez eleinte fárasztó dolog, aztán később egyre jobban megy. A módszer begyakorolt, működik. Azt veszem észre, hogy a többség úgy jön vissza, hogy reklamál. Maradt volna még, hogy nem törődik már a testével, nem fáj neki, hogy itt hagyja, az a távlat, amit látott, az a fényes és könnyű világ semmivel sem ér fel. Főleg akkor, ha régóta meditáló, istenhívő, ez az új létforma sokkal jobb és vonzóbb, mint az, ami-
ben élt.⁵

Főleg akkor érzi, amikor például megölték, sebesülései vannak, vagy súlyos beteg, mondjuk rákos, egyenesen megváltás a halál. Az esetek nagy százalékában igen nagyon jó érzés. Minden gyötrődés, gond megszűnt és szinte légiesen szállhat tovább. A tapasztalatom az, hogy nem bánkódnak maguk fölött. (De akikkel tapasztalatom van, ismétlem, mind mélyen hívő és meditáló emberek, így nem biztos, hogy ez mindenkire igaz.)

Ha valaki meditációban átéli, hogy meghalt, inkább kritikusán nézi magát, hogy „így néztem ki” ..., mert az ő belső képe általában nem ilyen magáról – vissza sem akarna menni...-, hanem

⁴ Ettől sem kell félni az embernek, ha nem zárt, nem fél, akkor sok mindenre képes, kinyílik és Isten vezetésével bármire képes.

⁵ Megjegyzem, nem megy el az életkedvük, inkább módosul, minőségibbé válik, mint addig.

sokkal másabb, és szinte idegenként szemléli magát... nem is volt ez olyan jó...! Az alábbi idézett szentünkötől, az, amiket átél bizonyítja azt, hogy az embernél van fejlődés, van olyan működés, lehetőség ami az anyagon messze túl mutat: (2) A. Szt. Teréz XX. fejezet ... „Mielőtt a léleknek elragadtatásban volna része, azt hiszi, hogy csakugyan igyekszik az Úristent meg nem bántani, s hogy megteszi azt, ami erejétől telik; ellenben, ha egyszer idáig jutott, s az igazság Napjának fényénél kinyílik a szeme: annyi porszemet vesz magában észre, hogy legjobban szeretné a szemét újra behunyni. Még ugyanis nem lett annyira fiává ennek a hatalmas Sasnak, hogy szembe tudjon nézni ezzel a Nappal; s ha csak egy kicsit tartja is nyitva a szemét, egészen piszkosnak látja magát, s eszébe jut az a vers, amely így hangzik: „Ki lesz igaz a te színed előtt?”⁶ Ha beletekint ebbe az isteni Napba, annak fénye kápráztatja; ha pedig magára néz, akkor az iszap tapasztja be a szemét és vakítja meg ezt a kis galambot. S tényleg igen sokszor teljesen megvakul s némán, megilletődve, s megsemmisülve áll ott ama felséges dolgok előtt, amelyek eléje tárulnak.” Így, ami esetleg new age-esnek tűnne, az tisztán keresztény lelkülettel megélt misztikus, spirituális élmény.⁷

Tudjuk, vannak, akik rövid időre távoznak és visszajönnek.⁸ Ezt nemcsak meditációs élményekből, könyvekből lehet tudni, hanem esetleg nyilvánosság elől elhallgatott megélésekből is. Ha az ember például egy műtét alatt rövid időre meghal; hogyha valami hibát követtek el, például kivérzett, túlaltatták, nullára leesett a vérnyomása stb., akkor előfordulhat ilyen állapot. Ez különböző hosszúságú lehet; 1-2 perctől kb. 10-15 percig is. Ilyenkor az illető rövid időre meghal, akkor azt érzi, pl. hogy jaj de jó, nem fáj semmim, és amikor még azt is látja, hogy kitör a pánik, és az ajtóból visszatolják a műtőbe, hirtelen mindenki nagyon fitt lesz, eszelősen élesztgetik, hogy mégse azt mondják, hogy a hibájukból meghalt...! S mikor sikerrel járnak, akkor egy idő múlva az illetőnek a boldog érzése elmúlik, visszajön a kegyetlen fájdalom. Követi a kesernyés, fájdalmas gondolat; miért nem hagytak békében, nagyon jó volt ott nekem.

Ha elgondolkodunk azokon az embereken, akik transzcendens jövőkép nélkül halnak meg, tehát semmibe veszik az egészséget, vagy azt mondják, hogy nincs tovább, mert semmit sem fognak érezni, teljesen vége, KO, azok nagyon hazudnak maguknak, ilyen

⁶ Zsolt. 142, 2. „Quia non justificabitur in conspectu tuo omnis viues.”

⁷ Ezt ebben az írásomban csak biztatásnak szánom.

⁸ Az első jelentősebb magyarul megjelent könyv a R. Moody: Élet az élet után, ami ebben is fejrázó erejű volt.

nincs!⁹ A végső vákuumba, a szétesés félelmébe kerülnek. Vannak a langyosak, akik hiszegetnek, mondják... hogy jó, hát valami lehet, de hát úgyse tudom meg..., ezeknek az embereknek már nem lesz kellemes meghalni. Egyrészt teljesen mást fognak látni, mint amit addig elképzelték, másrészt nem lesznek fényes, jó élményeik. Vegyék az elméjükbe Jézus Krisztus szavait: Mt 10,32-33 „Mindazt tehát, aki megvall engem az emberek előtt, én is megvallom mennyei Atyám előtt, De aki megtagad engem az emberek előtt, azt én is megtagadom mennyei Atyám előtt.” Ez is nagyon tiszta beszéd, érteni is lehet! Ez azt jelenti, hogy ha megtagadta a fényt, az Istent, akkor a Fény nem lesz ott, amikor a testéből távozik. A lélek becsobban egy – gyakorlatilag – vákuumba, s hosszú ideig szenvedhet a tetteitől. Főleg azoknak lesz sokkal rosszabb, akik másoknak ártottak, az egy iszonyatos dolog, mert a bűn ismételi mindig magát, és a lény állandóan átéli tette súlyát. Ezt nagyon jól, nagyon helyesen ábrázolták a Lucifer című filmben. Tehát ezeknek az embereknek a meghalás nem lesz kellemes, sőt! Ettől lehet is félni.

Lehet-e tenni valamit a halálfélelem ellen?

Szerintem csak akkor, ha biztosan véli/tudja az ember, mi várja odaát. Az, aki azt hiszi, megsemmisül, annak nem hinném, hogy bármi is megszüntetné a félelmét, vagy közömbösen venné, mert ez is csak szöveg lehet. Aki úgy élt, annak nem kell félnie, csak szoknia a másik létet.

Végezetül, azt gondolom, hogy az embernek, *míg van léte, addig változtasson*. Ha most ezt, kedves embertársam elolvasta, és eddig azt gondolta, hogy ő megtagadta a fényt, csak a materiára, gyűjtögetésre, ego túlsúlyra és egyébre szentelte a figyelmet, akkor a maga érdekében változtatni kellene. Lehetősége van még addig, míg él, ezt vegye kegyelemnek, hogy szóltam, és változtasson, hogy a halála inkább egy megszabadulás, egy örömforrás, egy új-rakezdés, egy másfajta lehetőségek tárháza legyen. S ne az itteni tetteinek a magára húzott büntetése. Ne a sötétség, ne a céltalanság. Ha ezt megfogadták, akkor ezt az írásomat nem tettem hiába. Bizonyítékom és vigasztalásunk a nagy a Szentünk írása (2) XXI. fejezet... „*Úgy érzi magát, mintha el volna adva, idegen földön, s ami legjobban fáj neki, az az, hogy oly kevesen panaszkodnak vele együtt, s oly*

⁹ A XXI. század rákfenéje, hogy emberiség túlnyomó többsége ebben a tévhitben van tartva, és az, aki az ellenkezőjét mondja, állítja vagy tapasztalat megszerzésére hív, annak az Ő szemükben baj van a normalitásával. Persze kérdés, kinek, mi a norma...?

kevesen kérik, amit ő kér, hanem ellenkezőleg, az emberek legnagyobb része élni kíván. Ó, ha nem ragaszkodnánk semmihez, s nem találnók örömminket egyetlen földi dologban sem: mennyire fájna nekünk, hogy Isten látása nélkül kell tovább élnünk! S az a vágy, hogy végre valahára élvezhessük az igazi életet, mennyire mérsékelné a haláltól való félelmünket!"

Mégis, hogy pozitív legyen ennek a cikknek a zárása azzal együtt, hogy nagyon őszinte voltam, amit írtam az teljes mértékig spirituális tapasztalatokon is alapuló volt. Aki még él, annak meg lehet tanulni és meg lehet élni, begyakorolni a meghalást... Akik ezen az úton járnak, meg is élték, erre ők is bizonyítékok. Habár, én úgy gondolom, hogy nem kell bizonygatni, legfőbb bizonyíték Jézus Krisztus, aki akarja, hiszi, aki akarja, nem, az ő baja. Én meg tudom, hogy mi van.

Sík Sándor Imádság jó halálért

Részlet...

Csak a te Arcod, – Arcod a kereszten, –

Legyen utolsó látása szememnek.

Csak annyit tudjon eldadogni még

Cserepes ajkam, pattanó agyam

Csak ezt formázza még: én Jézusom!

... Ó boldog halál, keresztény halál!

Kérhet-e jobbat a fáradt zarándok,

Mikor az ösvény egyre-egyre szűkül,

Fogy a levegő s megsejlik előtte

Szorongó ködben a Szűk Kapu torka!

Ezért könyörgök, erre adj kegyelmet,

Verejtékező getszemáni Jézus,

... Elhallgatok, Uram. Elég nekem,

Amit te mondtál, mást nem kérek én:

„Aki bennem hisz, az nem lát halált.”

Én hiszek benned, Jézusom, – hiszek,

Segíts, Uram, hitetlenségemen.

Jöjjön ami jön, élet vagy halál,

Ilyen vagy olyan élet vagy halál,

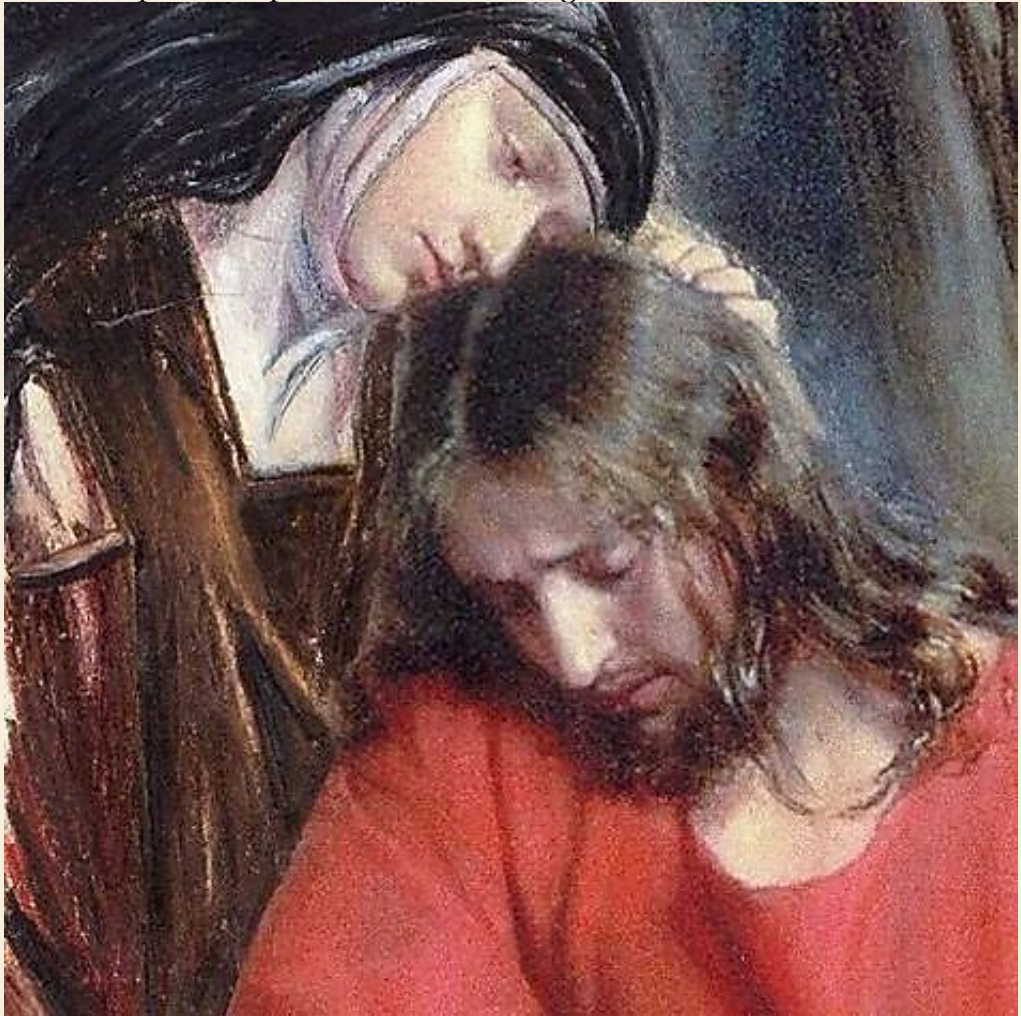
A tied vagyok, – a Tied legyek.

Tégy velem amit akarsz. Úgy legyen.

Varga Péterné/ **Pável Márta**, katolikus hittanár, az AQUILA Párt elnöke, 40 éve az AQUILA kat. közösség létrehozója és vezetője.

Két könyve jelent meg (Akinek füle van a hallásra, az hallja meg, valamint A misztikus teológia alapjai) és egy Hazafelé címmel folyamatban

van. Publikációi megtekinthetők a www.aqp.hu, AQUILA Magazinban és a Túllépés né. lapban, valamint a [blogokban](#).

Kép forrás FB

Rizmayer Péter: SZENT MÁRTA ÉS SZENT PÁL

Eckhart mester 14. számú prédikációjának továbbértelmezése

Eckhart 14. számú prédikációjában¹⁰ /*Intravit Jesus in quoddam castellum etc. Lucae. (Lk 10, 38-40)*/, amely így kezdődik: „Azt írja Szent Lukács az evangéliumban: *Mi Urunk betért egy váraskába, egy Márta nevű asszony befogadta őt; ennek volt egy húga, Mária. Ez odaült az Úr lábához és hallgatta szavait. Márta meg sürgött-*

¹⁰ Eckhart mester: *Beszédek*, Helikon Kiadó, 1986, 62-68.

forgott és szolgálta a kedves Krisztust.” kristálytisztán és radikálisan értelmezi át korának hierarchikus Mária és Márta értelmezését. A keresztény hagyományban a „vita contemplativa” (szemlélődő élet) és a „vita activa” (cselevő élet) megszemélyesítőiként (is) szerepelnek. Ennek gyökerei a kereszténységben Alexandriai Kelemenig és Órigenészig nyúlnak vissza, ők voltak azok, akik ezeket az ókori pogányságban meglévő életmodelleket meghonosították a kereszténységben, és Órigenész volt az, aki elsőként Máriát az előbbivel, Mártát az utóbbival azonosította. Órigenész Máriát, az általa megszemélyesített „vita contemplativa” életmódot magasabbra tartotta Mártánál, a „vita activa” életmód megtestesítőjénél. A keresztény hagyományban is később ez a „rangsor” vált uralkodóvá¹¹, azzal, hogy a két életforma nem zárja ki egymást, a keresztény ember lelki útjának két szakaszát alkotják: a cselekvő élet vezet el a szemlélődő élethez, előbbi gyümölcse az utóbbi. Haas írja¹², hogy leegyszerűsítve a felebaráti szeretetet a cselekvő élethez, Isten szeretetét a szemlélődő élethez kapcsolták. A 13. században a koldulórendek megkérdőjelezték ezt a sorrendet. Szerintük a szemlélődésből fakadó cselekvés magasabb rendű a kontemplációnál, ugyanis *„nagyobb dolog továbbadni a szemlélődés gyümölcseit, mint pusztán szemlélődni”*¹³. A koldulórendi teológusok előszeretettel hivatkoztak Nagy Szent Gergelyre, akinél ez az értelmezés már megjelent. Haas írja, hogy a Márta-Mária átértelmezés történetén belül a hierarchikus értelmezésével szemben legtöbbit Eckhart mester tette.

Nem ismerem a korabeli forrásokat, de nem valószínűsítem, hogy az új értelmezést világosabban Eckharton kívül valaki jobban meg tudta volna ragadni, ugyanis egész gondolatrendszeréből ez következett. Szerintem az átértelmezés ösképe a barlanghasonlatban olvasható, amikor Platón a teljes világosságból visszatérőről beszél. Márta ilyen, aki már látta és látja a legfőbb „Jót” a maga valójában, és ilyen Eckhart is. Meglátásom szerint Eckhart értelmezésében Márta már „áttört” Isten végtelen alapjába, megvalósította az igazi „szegénységet”. Utóbbiak azt jelentik Eckhart gondolatrendszerében, hogy az ego (=az Istentől különállás) megszűnt, a lélek egyesült Istennel. Eckhart 12. számú prédikációjában így ír erről: *„Egy nagy tanítómester azt mondja, hogy áttörése nemesebb, mint kiáradása, s ez így igaz. Mikor Istenből kiáradtam, akkor minden így szólt: Isten van. Ez azonban engem nem tehet boldoggá, mert ebben teremtményként ismerek magamra. Az áttörésben viszont,*

¹¹ Lásd bővebben Alois M. Haas: *Felemelkedés, alászállás, áttörés A misztikus tapasztalat és a misztika nyelve*, Vigilia Kiadó, Bp., 2011., 157-183.

¹² Uo. 165.

¹³ Uo. 166.

Rizmayer Péter: SZENT MÁRTA ÉS SZENT PÁL

ahol mentes vagyok a magam akaratától és Isten akaratától és valamennyi művétől és magától Istentől is, ott fölötte vagyok minden teremtménynek, s nem vagyok sem Isten, sem teremtmény, sokkal inkább vagyok az, ami voltam s ami maradok most és mindörökkön. Ott benyomás hatol belém, amely följebb visz valamennyi angyalnál. Ezzel a benyomással akkora nagy gazdagságot kapok, hogy Isten nekem már nem lehet elég mindazzal együtt sem, ami ő "Istenként" s valamennyi isteni művével együtt; mert ebben az áttörésben az lesz részem, hogy én és Isten egyek vagyunk. Ott az vagyok, ami voltam, s ott nem apadok és nem gyarapodom, mert mozdulatlan ok vagyok, mozgatója mindeneknek. Itt Isten nem lel helyet az emberben, mert az ember ezzel a szegénységgel azt szerzi meg, ami volt örökkön s ami marad mindig is. Itt Isten a lélekkel egy, s ez a legigazabb szegénység, amit az ember lehet.”¹⁴

(Kép forrás FB)

¹⁴ Eckhart: i.m. 57.

Daisetz T. Suzuki Thomas Mertonnal folytatott párbeszédében az eckharti áttörést azonosítja a buddhista megvilágosodással (szambódhi)¹⁵. Ebben az értelemben mondhatjuk Mártáról azt is, hogy „megvilágosodott”. Mártában már nincs „ego”, Isten benne visszavette az elszakadt részét. Azért nem ül Jézus lábaihoz, és figyel Rá, mint Mária, mert ő már egy Vele. „Mártát is három dolog készítette arra, hogy sűrödjön-forogjon és a kedves Krisztust szolgálja. Az egyik érett kora volt és **létének legvégső tökélyre vitt alapja** [kiemelés-RP].”¹⁶ Eckhart Mártát rendkívül magasra helyezi olyan módon is, amikor azt értelmezi, hogy Jézus mi okból nevezi meg kétszer: „Márta, Márta, sok mindenre van gondod és sok minden nyugtalanít, pedig csak egy a szükséges;”¹⁷ Izidorra hivatkozva állítja Eckhart, hogy akinek nevét Krisztus szavakkal kiejtette, azok közül még egy sem veszett el. Eckhart szerint amikor először ejtette ki a nevét időbeli cselekedeteinek tökéletességére célzott, mikor másodszor, akkor arra, hogy minden megvan benne, ami az örök üdvösséghez szükséges. A prédikáció végén mondja Eckhart, hogy „Mikor a szentek szentekké lesznek, akkor kezdenek el erényesen cselekedni...”¹⁸ Márta szent. Aki szent, az tudja gyakorolni az igazi gondosságot, mert az ilyen emberek már függetlenek a teremtett világtól, „a dolgok mellett állnak, s a dolgok nem állnak öbennük”¹⁹, és „akadály nélkül valók minden tevékenységükben”²⁰, mert „minden cselekedetüket igazán az örök világosság képe szerint igazítják.”²¹ Ezért is vélte úgy Márta, hogy „senkinek a tevékenykedés olyan jól nem állhat, mint öneki”²².

Bár Eckhart a prédikációjában nem idézi, de meglátásom szerint fentiekre vonatkoztathatók Jézus következő szavai: „Miért mondasz engem jónak? Senki sem jó, csak az Isten.” (Lk, 18,19)²³. Vagyis csak az képes jót cselekedni, akiben Isten cselekszik. Eckhart szerint Mártát a fent említetteken túl a vendég magas méltósága is arra készítette, hogy sűrödjön-forogjon. Ez azt jelenti, hogy teljes egészében világos volt számára, hogy kicsoda is Jézus. Ezen a ponton Eckhart filozófiájából következően tovább is megyek Eckhart értelmezésén. Meglátásom szerint a bibliai hely értelmezését nem kizárólag úgy kell/lehet értelmezni, hogy a történeti Márta a történeti Jézust szolgálja, hanem úgy, hogy a

¹⁵ Thomas Merton: *A zen és a falánk madarak*, Terebess Kiadó, Bp., 2000, 100.

¹⁶ Eckhart: i.m. 62.

¹⁷ Eckhart: i.m. 63.

¹⁸ Eckhart: i.m. 68.

¹⁹ Eckhart: i.m. 64.

²⁰ Uo.

²¹ Uo.

²² Eckhart: i.m. 62.

²³ <http://szentiras.hu/SZIT/Lk18> (2019.04.27.)

szentek mindenkiben meglátják az isteni „magot” és azt szolgálják. Jó példája ennek az, amikor Márta Mária miatt panaszkodik Jézusnak, hogy Mária ne maradjon meg a Jézus közelség felett érzett öntudatlan örömben, hanem forduljon kintről befelé, ismerje meg a valóságot, legyen olyan mint amilyen ő (Márta) is. *„Uram, szólj rá, hogy segítsen nekem”, mintha csak azt mondta volna: „Húgom azt hiszi, hogy amit csak akar, arra képes is, amíg csak vigaszod oltalmában ül. Tárd csak föl előtte, hogy így van-e ez, s szólj neki, hogy álljon föl és hagyjon ott téged.”*²⁴ Márta mindezt a legteljesebb szeretetből teszi. Eckhart Jézus szavait (*„Mária a jobbik részt választotta, nem is veszti el soha.”*²⁵) úgy értelmezi, hogy megnyugtatja Mártát, Mária *„lesz még olyan, amilyennek kívánja”*²⁶. Fentiek alapján világos, hogyan fordította meg és értelmezte át Márta és Mária hierarchikus viszonyát Eckhart, meglátásom szerint példát adva benne arra, hogy milyennek kell az embernek lennie. Visszatérve Márta fent idézett szavaira (*„szólj neki, hogy álljon föl és hagyjon ott téged”*), ezek felidéznek Eckhart egy másik (6.) prédikációját, amelyben Szent Pál egy mondatát *„Inkább azt kívánnám, hogy megváljak Istentől, barátaimért és Istenért” (Róm 9, 3)*²⁷ értelmezi alábbiak szerint: *„A legmagasabb és legvégsőbb, amit az ember elhagyhat, az az, hogy Istent hagyja el Istenért. Márpedig Szent Pál Istent Istenért hagyta el; elhagyott mindent, amit Istentől kaphatott volna, s elhagyott mindent, amit Isten adhatott volna neki, s mindent, amit Istentől befogadhatott volna. Mikor ezeket elhagyta, akkor Istent hagyta el Istenért, s akkor megmaradt neki Isten, úgy, ahogy Isten magában létezik, nem a befogadás vagy az elnyerés útján, hanem a létben, amely a magában való Isten. Szent Pál Istennek soha nem is adott semmit, és soha nem is vett el tőle semmit sem; egyetlenegyről s szintiszta egygé válásról van itt szó.”*²⁸ Márta pontosan tudta, hogy mit jelent ez, emiatt kéri Jézust, hogy szóljon Máriának, hogy hagyja el Őt, hogy Pálhoz hasonlóan Istent elhagyja Istenért és egy legyen Vele. Az Istenhez való beérkezetttség állapotában Szent Pál és Szent Márta ugyanaz.

Visszatérve a 14. prédikációhoz, Eckhart szerint *„Három útja van a léleknek Istenhez.”*²⁹ Az első a *„sokféle tevékenységgel, égő szeretettel keresni Istent minden teremtményben”*³⁰. A második amikor az Atya segítségével az ember *„elrugaszkodott magától és mindentől, még ha lényegi állandósággal nem*

²⁴ Eckhart: i.m. 63.

²⁵ Uo.

²⁶ Uo.

²⁷ Idézi Eckhart: i.m. 30.

²⁸ Uo.

²⁹ Eckhart: i.m. 65.

³⁰ Uo.

rendelkezik is.”³¹ Eckhart szerint erre az „*értelembe-emelkedettség*”-re³² példa az a bibliai rész, amikor Szent Péter Jézus kérdésére, hogy kinek tartják az Emberfiát, azt válaszolta, hogy „*Isten*”³³. Eckhart szerint Szent Péter ha egyesült volna Istennel – ha jól értem – akkor „*még a legfelső angyal szavai is túl durvák lettek volna számára*” és nem mondott volna egyáltalán semmit, különös tekintettel arra, hogy Jézusnak felesleges a kimondott szó, Ő a „*szív és szellem mélyére néz*”³⁴. (Ebből az következik, hogy lehetett olyan is az apostolok között, aki tisztában volt azzal, hogy ki Ő, de nem a szavak szintjén kommunikált Jézussal.) „*Ebből láthatjátok, hogy Szent Péter az öröklét körénél állt, nem pedig az egységben, s a maga mivoltában látta Istent.*”³⁵ Mindez meglátásom szerint azért kiemelten fontos, mert bár Eckhart nem idézi, de ennek bibliai résznek a folytatásában mondja Jézus, hogy „*Péter vagy, erre a sziklára építem egyházamat, s az alvilág kapui sem vesznek rajta erőt.*” (Mt, 16,18). Eckhart Péterrel szembe állítja Szent Pált, aki elragadtatásban eljutott a legmélyebb isteni alapba és egyesült Istennel, ugyanis ő ezt vallotta: „*Tudok egy emberről, aki elragadtatott Istenbe, és titokzatos szavakat hallott, melyeket embernek nem szabad kimondani*” (2 Kor 12, 3/4)³⁶ Eckhart szerint az Istenhez vezető harmadik út az „*Isten látása köztesség nélkül, a maga voltában*”³⁷. Eckhart erre az utóbbira mondja azt, hogy „*Ezen az úton kívül minden teremtmény körít és közít. Ezen az úton viszont, bevezetve Isten igéjének világossága által és átölelve kettejük szellemének szeretetétől: ez meghalad mindent, ami szavakba fogható.*”³⁸

Fentiek alapján az utak nem tűnnek egyenrangúaknak, inkább fejlődési fokozatoknak tűnnek, ahol a legutolsó éri el a végcélt. Fentiek alapján bár Szent Pált a másodiknál tárgyalja, alapvetően a harmadikba tartozik, amit a 6. prédikációból fent idézettek is alátámasztanak. Eckhart írja, hogy később Szent Péter is eljutott Istenbe. Fentiek alapján érdemes elgondolkodni azon, hogy a prédikáció „mélyében” vajon nem a hierarchiát állítja-e szembe Eckhart a miszticizmussal. Amennyiben Márta ugyanolyan, mint Szent Pál, akkor vajon nem arról van-e szó, hogy Mártának az a célja, hogy Mária ne álljon meg Jézus külső szemléletén (ahogy Péter sem egyesült Istennel a fenti bibliai jelenetnél), lépjen túl a hierarchián, legyen misztikus és olvadjon

³¹ Uo.

³² Uo.

³³ Uo.

³⁴ Uo.

³⁵ Uo.

³⁶Idézi Eckhart: i.m. 65.

³⁷ Uo.

³⁸ Uo.

Szeibert Márton: A MIATYÁNKBAN ÁTSZELLEMÜLNI

bele Istenbe? Vagyis, hogy legyen a „misztikus egyház” része, ahogyan Szent Márta és Szent Pál is azok voltak?

Irodalom

Eckhart mester: *Beszédek*, Helikon Kiadó, 1986

Alois M. Haas: *Felemelkedés, alászállás, áttörés A misztikus tapasztalat és a misztika nyelve*, Vigilia Kiadó, Bp., 2011

Thomas Merton: *A zen és a falánk madarak*, Terebess Kiadó, Bp., 2000

<http://szentiras.hu/SZIT> (2019. 04. 27.)

A cikk írója: Rizmayer Péter, a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen diplomázott magyar és esztétika szakon. Korábban tanított, jelenleg projektmenedzserként dolgozik. 15 éve van az AQUILA Közösségben, az AQUILA Magazinban és a Túllépésben is rendszeresen publikál.

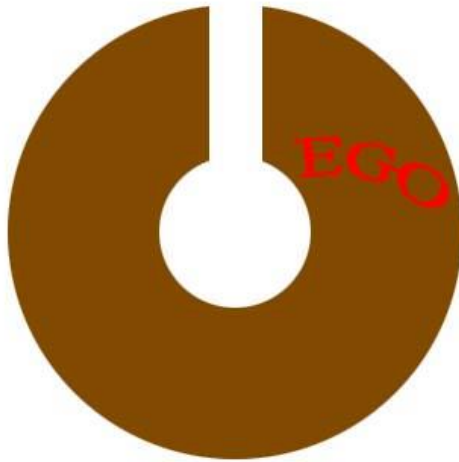
**Szeibert Márton: A MIATYÁNKBAN
ÁTSZELLEMÜLNI**

Segíts Uram úgy imádkozni, ahogy te tanítottad nekünk! A sasok között, a sok tanításban, amikkel jószágodban elhalmozol, talán már kezd derengeni, hogyan is kellene imádkozni. Tökéletesítsd még ezt a képet, és segíts, hogy egyre előbb imám legyen, legalább olyan, mint ennek az egónak az

imája:

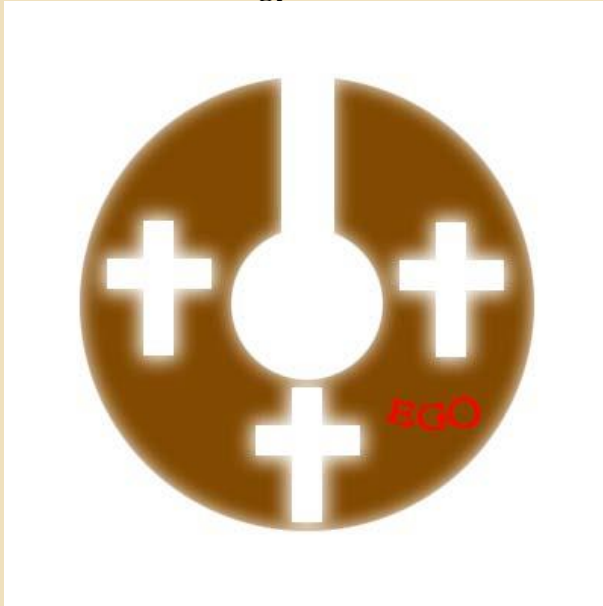

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, nyisd ki a köztünk levő kaput, amit én zártam be. Most a buzdításodra újra nyitni akarok feléd, segíts meg!

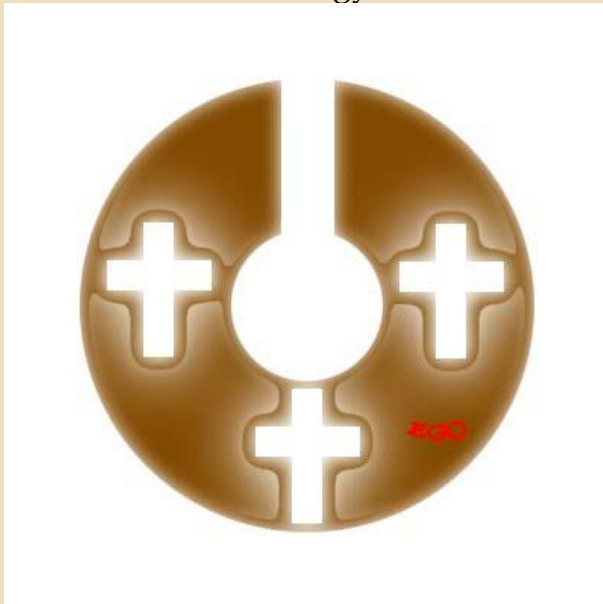

Szeibert Márton: A MIATYÁNKBAN ÁTSZELLEMÜLNI

Szenteltessék meg a te neved az én elmém számára, amely elme önmagában sötét, de a te szent neved átvilágítja. Az én elmém, amely az én egész világom, szentként tiszteljen, szeressen, imádjon! Az egész világ téged imádjon, mert szent vagy, és csak te vagy szent!

Jöjjön el a te országod, a te királyságod, a te birtokod. A te birtokod az egyetlen, amit senki nem birtokol, senki nem markol. Én markolom a saját birtokaimat, a saját vagyonomat, a saját mindennemet, amik valójában nem értékek. A te valódi értéked legyen mindenben és minden benne legyen, ó szent tiszta Igazság!

Szeibert Márton: A MIATYÁNKBAN ÁTSZELLEMÜLNI

Legyen meg a te akaratod, amint a mennyben, úgy a földön is!
Nem elég, ha a múltamat neked adom minden ingóságaimmal, a
jövőmet is neked adom, hogy minden pillanatot a te jóságod
hassa át, és ne koszoljam be a világot a saját hamis akaratommal,
hanem a te fényed hassa át a távoljáró gyermekeid megfáradt szí-
veit!

Mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma, mert a te gondvi-
selésed hiányában testünk és lelkünk is a sorvadás útját járná.
Add meg azt, amire szükségünk van, és minden nap azt add
meg! Minden nap tőled kérem, és minden nap tőled kapom.

Szeibert Márton: A MIATYÁNKBAN ÁTSZELLEMÜLNI

És bocsásd meg a vétkeinket, bocsásd meg, hogy elfordultam tőled, hogy nem akartalak meghallani! Tiéd mindenem, üresen állok színed előtt. Bocsásd meg, miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek. Uram, senki nem bántott engem annyira, mint én téged, ezért, ha lehetséges, ne csak annyira bocsáss meg nekem, amennyire én másoknak, hanem inkább isteni teljességeddel bocsáss meg nekem, és én emberi tökéletlenségemmel belátom, hogy már nincs mit megbocsátanom senkinek.

És védj meg Uram minden kísértéstől, hogy a te kicsi megcsiszolt gyémántod újra sárba ne essen! És szabadíts meg a gonosztól, ne hagyj sötét bugyrot bennem, ne legyek semmi, ami nem te vagy!

Ámen!

Szeibert Márton: A PSZICHOLÓGIA TRANSZPONÁLÁSA –
AVAGY HOGYAN LESZ LEONARDO DA VINCIBŐL JÉZUS
KRISZTUS

A cikk írója: Szeibert Márton mechatronikai mérnök, az AQUILA Párt tagja, aki 14 éve végez önkéntes tevékenységet az AQUILA szervezésében. A teológia, filozófia a kedvenc hobbijai közé tartozik. Egyéb írásai az AQUILA Magazinban is olvashatók.

**Szeibert Márton: A PSZICHOLÓGIA
TRANSZPONÁLÁSA – AVAGY HOGYAN LESZ
LEONARDO DA VINCIBŐL JÉZUS KRISZTUS**

A napokban volt szerencsém meghallgatni egy rövid, de érdekes videót a Youtube-on, ami alapvetően egy pszichológiai jellegű oktató, a folyamatos fejlődésre motiváló anyag.³⁹ A videót munkahelyi környezetben, kötelező jelleggel néztem meg a kollégáimmal. Nagyon röviden és tömören az a lényege, hogy az emberi agy olyan rugalmas és fejlődőképes, hogy még csekély képességekkel megáldott emberek is nagy eredményeket érhetnek el, ha kitartóak, kockázatvállalóak, motiváltak, nem félnek a vereségektől, sikertelenségektől, hanem folyamatosan mindig újra és újra felállnak, küzdenek és így intenzíven fejlődnek az életük folyamán.

Illetve a másik oldalról, hiába van valakinek kivételes tehetsége akármiből, akkor sem fog vele semmit sem elérni, ha az első néhány kudarc után feladja. Talán ezért is mondják, „teher alatt nő a pálma”, avagy akinek mindent megadnak az életében gyerekkortól fogva anélkül, hogy bármiért is küzdenie kellett volna, az nem valószínű, hogy nagy eredményeket tudhat majd magának, mert nem tanult meg küzdeni.

A videó arról szól, hogy sosem késő ezt felismerni, és hogy mindenkinben vannak olyan vonások is, amik az ún. „fejlődő szemléletmódot” tükrözik, azaz, hogy hisznek abban, hogy mindig tudják magukat tovább fejleszteni, és sajnos mindenkinben vannak olyan negatív, „kötött szemléletmódot” sugárzó vonások is, amik az adottságokban való túlzott hit miatt a gyors feladásra ösztönöznek.

³⁹ https://youtu.be/KUWn_TJTrnU (A videóhoz magyar felirat is bekapcsolható. Megtekintés dátuma: 2020.01.25.)

Szeibert Márton: A PSZICHOLÓGIA TRANSZPONÁLÁSA –
AVAGY HOGYAN LESZ LEONARDO DA VINCIBŐL JÉZUS
KRISZTUS

Az üzenet lényege az volt, hogy próbáljuk meg erősíteni magunkban a fejlődő szemléletmódot, és ne féljünk a sikertelenségektől, mert azok szinte minden korábbi nagy eredményt elért híresség esetén is jelen voltak, sőt sokszor az egész életük folyamatos kudarcok halmaza volt, amik végül elvezették őket a nagy eredményekre. Ha az elején feladják, akkor ma sem ismernénk a nevüket. A fejlődő szemléletmódú emberek számára az egész élet egy folyamatos tanulás, mert hisznek abban, hogy gyakorlással új képességek sajátíthatóak el. És sok kísérlet támasztja alá, hogy az emberi agy zsenialitásának köszönhetően ez valóban így is van. A fejlődő szemléletmód kifejezés Dr. Carol Dweck, a Stanford Egyetem professzorához köthető.

Nézzük a két szemléletmód jellemzőit:

Kötött szemléletmód	Fejlődő szemléletmód
Félnek a kudarctól	Vágynak a fejlődésre
Nem bírják a kritikát	Kérik a visszajelzést
Könnyebb utat választják	Szeretik a kihívásokat
Gyorsan feladják a küzdelmet	Állhatatosan gyakorolnak
Nem örülnek mások sikereinek	Szívből biztatják a társaikat

Az adottságok természetesen nagyon nagy előnyt jelentenek azok számára, akik élnek vele, ezt a videó meg sem próbálja cáfolni, de mégis előnyben részesíti a tanulást a képességek megszerzésében. Az alábbiakban egyrészt összhangba, másrészt kontrasztba szeretném állítani a krisztusi utat ezekkel a fenti gondolatokkal, így megpróbálva ismét túllépni és más oldalról is megvilágítani a kereszténység tanításának mélységét.

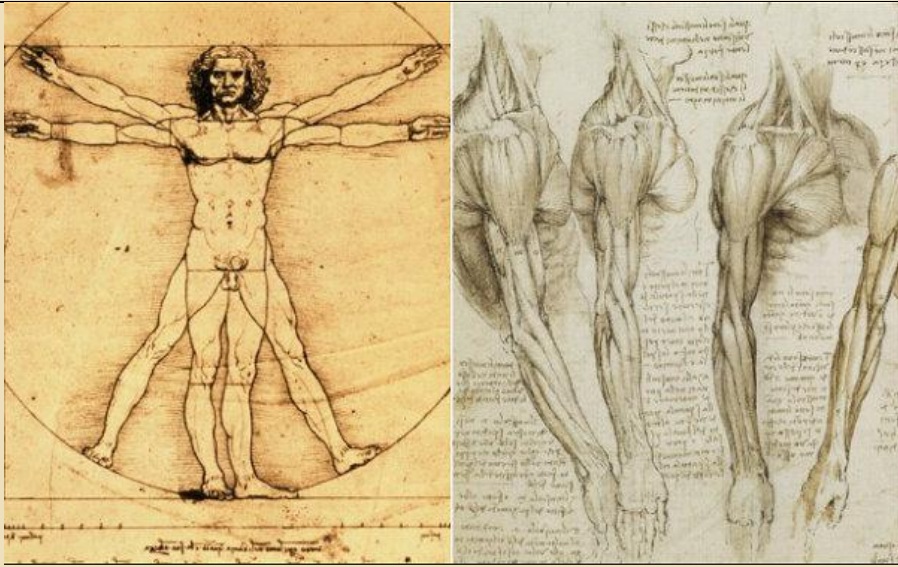
A hivatkozott videóban is említik, hogy az igyekezetet kell dicsérni a gyerekeknél, nem pedig az elért eredményeket. Ezzel párhuzamban Jézus azt tanítja, hogy mindenkinek azt kell kamatoztatnia, amije van, és így akinek sok van, attól sokat kérnek számon, akinek kevés, attól keveset, kinek-kinek a lehetőségei szerint. Azaz a krisztusi út egyik sarokköve a folyamatos küzdelem, fejlődés, haladás. Avilai Szent Teréz is kihangsúlyozza, hogy ne álljunk meg, hanem folyamatosan haladjunk előre a lelki fejlődés útján. Jézus azt

Szeibert Márton: A PSZICHOLÓGIA TRANSZPONÁLÁSA –
AVAGY HOGYAN LESZ LEONARDO DA VINCIBŐL JÉZUS
KRISZTUS

mondja, hogy szüntelenül kell imádkozni. Ez a szüntelenség azt jelenti, hogy az embernek igyekeznie kell minden részecskéjét Istennek átadni, és így az egész életét „átszenteltetni” Isten fényével. Isten amúgy maga a tökéletes pedagógus. Bármennyire is koszos, vagy kicsi, vagy bugyuta valaki, ha az illető ember meg akar változni, és Isten felé tárja a kezeit, akkor az Ő kegyelme betölti az ember szívét, és ez egy tökéletes bizonyíték arra, hogy Isten valóban az igyekezetet dicséri, nem az eredményt. Sokszor az út elején több kegyelmet kap valaki, mint utána éveken át a már megkezdett úton. Mindig annyit és úgy, ami a számunkra a lehető legjobb, ami folyamatosan segíti azt, hogy ne álljunk meg, hanem haladjunk tovább.

Isten a szeretet, és sok szentnél tapasztalható, hogy ez a szeretet bizony képtelen arra, hogy tétlen maradjon, hogy egy helyben üljön. A folyamatos tenni akarás és a buzgó tevékeny élet a legtöbb szent tulajdonsága. Mondhatjuk mindegyikre, hogy bizony nem féltek a kudarctól, hanem ezzel a modern szóhasználattal élve „fejlődő szemléletmódúak” voltak. Csakhogy itt van egy hangsúlyos megjegyzésem: a szentek aktivitása, fejlődése, nyitottsága mind egyetlen lényegi tanításon álltak, tudniillik, hogy önmagunkat, a saját vágyainkat, az egónkat, mindent Istennek adjunk, beleolvasszunk. Miért félne valaki kudarctól, kritikától, ha már nem magának él, vagy ha éppen az a vágya, hogy az egóját lecsendesítse Isten végtelen napfényében? Miért választaná a könnyebb utat, ha tisztán látja a „szűk kapu” egyszerű igazságát? Hogyan juthatna eszébe feladni az utat egy-egy megpróbáltatás idején, amikor tudja, hogy nem kapta volna ezt az akadályt, ha nem a végtelen Jóhoz vinné ez őt közelebb? És a siker számára egyet jelent: az örök boldogsághoz egyre közelebb jutni. Ilyen tekintetben mondhatjuk, hogy a szentek örülnek mások sikereinek, és bizony fejlődő szemléletmódot tükröznek.

Szeibert Márton: A PSZICHOLÓGIA TRANSZPONÁLÁSA –
AVAGY HOGYAN LESZ LEONARDO DA VINCIBŐL JÉZUS
KRISZTUS

Kép⁴⁰

A videó megnézése előtt feltették számunkra a kérdést: mennyire vagyunk Leonardo da Vincik. Fura egy kérdés. Először is nézzük meg, miről híres Leonardo. Csak kulcsszavakban⁴¹: 1452-ben született, szobrászkodott, épületeket, hidakat tervezett, filozófiával foglalkozott, mérnöki és tudományos felfedezései voltak. A Mona Lisa a világ legkeresettebb festménye, és ezt szorosan követi az Utolsó vacsora. Anatómiával is foglalkozott, rajzai mind a mai napig orvosi tankönyvekben is helyt állnának, és szintén világhírűvé vált a négyzetben és körben álló férfi (lásd például az olasz 1 eurós érmén). Repülőgépet, ejtőernyőt, gépkocsit, tankot, reflektort tervezett, hidrodinamikával is foglalkozott. Szóval ezek ismeretében nyilván sokan képesek vagyunk rá, hogy gyorsan eldöntsük: nem, mi egyáltalán nem vagyunk olyanok, mint Leonardo. A kérdés lényege természetesen az volt, hogy a fent ismertetett videó megnézése után újra feltegyük magunknak a kérdést, és érezzük magunkat bátornak és motiválnak annyira, hogy Leonardo-hoz hasonlóan folyamatosan tanulni és fejlődni vágyó, aktív emberek legyünk. Csakhogy, bármennyire is jól hangzik ez, én valójában ezt haszontalannak érzem, és ha értékké akarom formálni, akkor inkább azt kérdezem meg: mennyire vagyunk krisztusiak? Ennek a

⁴⁰ <https://mult-kor.hu/image/article/main/.630x1260/38516.jpg> (Megtekintés dátuma: 2020.01.25.)

⁴¹ Felhasznált videó: <https://youtu.be/n-h32XpDYBw> (Megtekintés dátuma: 2020.01.25.)

Szeibert Márton: A PSZICHOLÓGIA TRANSZPONÁLÁSA –
AVAGY HOGYAN LESZ LEONARDO DA VINCIBŐL JÉZUS
KRISZTUS

kérdésnek a megválaszolásában vajon mennyire vagyunk bátrak és nyitottak?

Az a probléma, hogy ezek a videók általában csak eszközöket adnak, de célokat nem. A célját mindenkinek magának kell megtalálni, azt kell csinálni, ami boldoggá tesz – szokták mondani –, és ezzel egyet is értek, de vajon mi teszi az embert hosszú távon boldoggá? Vagy másképp megfogalmazva a kérdést, ha valaki, egy „kötött szemléletmódú” ember, és mindig mindent egyből felad, akkor annak talán csak az az oka, hogy egyik tevékenységéhez sem volt eléggé motivált, és vajon mégis miért kellett volna, hogy az legyen? Aki ellenben „fejlődő szemléletmódú”, az talán csak abban motivált, hogy kiélje az exhibicionista hajlamait... Nem tudom. És bár egyet értek azzal, hogy fejlődni kell, hogy vállalni kell a kudarcokat stb., mégis azt gondolom, hogy egy adott lelki szint fölött rengeteg földi hiábavalóság lesz, ami sosem fogja motiválni a szentség útja felé igyekvő embert, és nem is kell. Kicsit olyan ez, mint amikor van az embernek egy kicsit ostoba kutyája, aki ezredszer is visszahozza a labdát, ha eldobom neki, mert ebben motivált. Van azonban olyan kutya, amelyik teljesen más lelki beállítottságú, és a gazdi kedvéért kétszer még visszahozza a labdát, de harmadszor már úgy néz az emberre, mint egy félnótásra. Miért legyen motivált a kutya a labda visszahozásában, amikor ő sokkal inkább motivált abban, hogy a gazdi lábára feküdjön?

Kicsit ismét átfogalmazva, amíg valakinek az a célja, hogy önmagát tegye egyre nagyobbá a sok megszerzett képességgel, tudással, az szerintem a szenvedés legmagasabb foka felé törekszik: felfúj egy lufit, ami valóban szép és nagy lesz az emberek előtt, de üres és súlytalan Isten lábai előtt.

A cikk írója: Szeibert Márton mechatronikai mérnök, az AQUILA Párt tagja, aki 14 éve végez önkéntes tevékenységet az AQUILA szervezésében. A teológia, filozófia a kedvenc hobbijai közé tartozik. Egyéb írásai az AQUILA Magazinban is olvashatók.

Rizmayer Péter: EDITH STEIN

*„Isten maga az igazság.
Aki az igazságot keresi, Istent keresi,
akár tudja, akár nem.”*

2019. októberi Magazinunkban megjelent egy írás Szeibert Mártontól *Forráspont? - Humor?* címmel. Ebben egy humoristáról írt, aki egy katolikus rendezvényen valójában az Istentől való eltávolodásról, a Jézusi szűk kapu helyett a világ széles útja mellett tett hitvallást. (Erről a *Túllépés* előző számában is írtunk /Pável Márta - Márkus Edit - Rizmayer Péter/ *Egy exhibicionista mélyrepülése* címmel.)

Edith Steint amiatt választottam, hogy jól látható legyen az, hogy ezzel szemben egy szent hogyan halad Isten felé, hogy foszlik le róla a világ, Istenért hogyan konfrontálódik a legszűkebb környezetével is, és aki végül vértanúként fejezi be az életét. Az élete ellenpont, ragyogó példa Isten komolyan vételére, arra, amikor a lélek nem Istenből kifelé áramlik, hanem visszafelé, Őhöz, a Forráshoz. Ez az igazi forráspont, ő maga, aki hagyta magát, hogy Isten felgyújtsa. De persze nem ő az egyetlen, akit Avilai Szent Teréz szárnyai alá vett. Isten sokféle, sokoldalú és gyengéd rendszert mozgat a földön arra, hogy az emberek belé tudjanak kapaszkodni. Egy ilyen konferenciának azt kellene megmutatni, hogy Isten édes

gyermek - Te - hogyan kapaszkodjon bele Istenbe, hogy aztán végleg hazatérj Őhozzá.

Edith Stein egy mélyen vallásos zsidó fakereskedő családban látta meg a napvilágot. 1891. október 12. napján született Wrocławban (magyarul Boroszló, Lengyelország). Kiváló intellektuális képességekkel rendelkezik, az iskola nem okoz gondot számára, az osztálytársai szeretik, mert mindig szívesen segít, jól magyaráz, szellemes, jó humorú.

Rendkívül éles az igazságérzete, vitatható kérdéseknél saját tanárának a véleményével is szembeszáll. Az éleslátása korán felnőtté teszi, azonban megmarad benne a gyerek is, aki szívesen játszik, ugrál, amikor jó jegyet kap, és aki együtt él meg minden közös izgalmat az osztályával. Edith kijelenti, hogy a gimnázium után irodalommal, irodalomtörténettel és filozófiával akar foglalkozni. A családtagok nem értik, hogy ebből hogyan fog megélni, de határozottsága láttán beadják a derekukat. Ez talán az első olyan - még kevésbé jelentékeny - lépés, amivel szakít az elvárásokkal, és elkezdi a saját útját járni. A breszlai egyetemen kezd el tanulni. Négy félév után úgy érzi, hogy itt már sok újat nem fog hallani. Tanulmányai során találkozik a fenomenológiával⁴², Edmund Husserl *Logikai vizsgálódások* című művével, ami arra ösztönözi, hogy Göttingenbe (Husserl itt tanít) menjen tanulni. Hamarosan részt vesz a Husserlnél tartott családi összejöveteleken, többek között megismerkedik Max Schelerrel. Óriási munkatempóval dolgozik. Amikor kitör az első világháború, azonnal jelentkezik a Vöröskeresztnél. „Többé nincs egyéni életem - mondja Edith. Most egész erőm a nagy történése. Ha majd vége lesz a háborúnak, és én még élek, majd akkor gondolhatok ismét magánügyeimre.”⁴³ Anyja akarata ellenére egy ausztriai (Weisskirchen) járványkórházban kezd el dolgozni. A 4000

42 „E. Husserl és követői hatása alatt álló tudományos és filozófiai módszer. - Kiindulópontja ez az alapszabály: 'Magukhoz a dolgokhoz!' Tehát úgy kell megragadnunk mindent, amilyen, még akkor is, ha szokatlan, váratlan, logikátlan. Az előítéletektől óvakodnunk kell, a hagyományból származó tényezőket ki kell kapcsolnunk (redukció), csak arra szabad figyelni, hogy mi jelenik meg a tisztán figyelésre ráállt tudat színe előtt. Kétséggel és bizalmatlansággal kell kezelni minden eleve meglévő elméletet és előfeltételezést, amely manipulálná a megfigyelést. A fenomén tehát nem más, mint a dolog maga, a szakszerűen, előítéletek nélkül megragadott tárgy.” Forrás: <http://lexikon.katolikus.hu/F/fenomenologia.html>

⁴³ Puskely Mária: *Edith Stein Európa társvédőszentje*, Sarutlan Kármelita Nővérek, Magyarszék, 2008. 39 o. (A továbbiakban kizárólag ebből a könyvből idézek, emiatt csak az oldalszámot jelzem).

ágyas hadikórházban magyarokat is ápol. Hat hónap után szabadságot kap bizonytalan időre, teljesen kimerült. Tanerőhiány miatt régi iskolája visszahívja tanítani (latint), amelyet először nem akar elvállalni (még sohasem tanított gyerekeket), de aztán annál lelkesebben végez 1916 februárjától egészen 1916 októberéig. Szabad idejében a doktori disszertációját írja a beleézés problémájáról. Követi Husserlt Freiburgba, ahol summa cum laudéval doktorál, Husserl asszisztense lesz. Itt ismerkedik meg Martin Heideggerrel. A háborúban meghal Edith barátja, Husserl mellett a fenomenológia másik sugárzó alakja, a szinten Husserl-tanítvány Adolf Reinach. Amikor özvegye megkéri, hogy Edith rendezze a hagyatékát, akkor elmegy hozzá Göttingenbe, és megdöbben az a megnevezhetetlen béke, a keresztény remény, ami legmélyebb fájdalomában is átjárja a fiatal asszonyt. Ekkor találkozik először a kereszttel. Szeret tesz egy evangéliumra és többször elolvassa. Már hisz Krisztusban. Tekintettel arra, hogy Husserl kizárólag iratai rendezésére kéri, nem ad számára önálló munkát, nem munkatársként bánik vele, 1918-ban felmond. Egyelőre nem tudja mihez kezdjen, életében először határozatlan. *„Egy új élet kezdett betölteni... Az életre keltő szétáradás úgy tűnik, mint olyan tevékenység következménye, amely már nem az enyém.”*⁴⁴ Visszaköltözik Breslauba, ahol többek között olvassa Loyolai Szent Ignác *Lelkigyakorlatait*. A nagy fordulat akkor következik be, amikor egy ismerős házaspárnál vendégeskedik Bergzabernben. Este egyedül marad, és találmásra leveszi a polcra Avilai Szent Teréz *Önéletrajzát*. Egyfolytában végig olvassa, és amikor a végéhez ér, annyit mond: *„Ez az Igazság!”*⁴⁵ Néhány órai alvás után bemegy a városba, vesz egy misekönyvet és egy katekizmust, áttanulmányozza, majd először belép egy katolikus templomba és végig hallgatja a szentmisét. A mise után bemegy a sekrestyébe és kéri a keresztséget. 1922. január 1-jén megkeresztelkedik, Szent Teréz tiszteletére a Teréz nevet veszi fel. A család megkövülten veszi tudomásul, anyjának rendkívül fájdalmat okoz tetteivel. Edith lelkét öröm, béke és boldogság járja át. Egy hónappal később megbérmálkozik. A speyeri domonkos nővérek iskolájában tanítónőképzői és középiskolai tanárságot vállal, német nyelvet és történelmet tanít. Aszketikus életet él, dolgozik (rendkívüli tudása ellenére minden órára gondosan készül) és

⁴⁴ 53.

⁴⁵ 54.

imádkozik. Kiváló nevelő, óráin soha nem kell fegyelmezni, a belőle áradó szeretet mindenkit megérint, türelme kifogyhatatlan. „Rendkívüli szeretettel vett minket körül – írja egy volt tanítóánya. Egészen anyai volt, mégsem jutott senkinek se eszébe, hogy ne engedelmessédjék neki.”⁴⁶ „Valami nagyon ritka dolgot fedeztünk föl benne – írja egy volt speyeri bentlakó –: a személyes élet és a tanítás tökéletes összhangját.”⁴⁷ Henry Newman műveit fordítja, Aquinói Szent Tamásról és Goethéről tart előadásokat, továbbá – többek között – a női hivatásról, a nő krisztusi életéről. Utóbbiaknál gondolatainak középpontjában Mária áll, mint nő, szűz, az anya őstípusa, illetve Krisztus a kereszten.⁴⁸ Egyre népszerűbb, keresettebb előadó lesz. Tevékenységei miatt 1931-ben a tanítást otthagyja, és docensi fokozatra pályázik a freiburgi vagy bresloui egyetemen. A nemzetszocialista eszmék már hatnak, származása miatt nem veszik fel, hiába keresztény. Visszaköltözik a szülői házba. Megjelenik Aquinói Szent Tamás *De veritate* (Az igazságról) című művéről készített fordítása két kötetben. Szent Tamás latinságának egyszerű világosságát változtatás nélkül tette át német nyelvre. 1932-ben tomista tanulmányi találkozóra hívták, a meghívást a francia katolikus filozófus, Jacques Maritain küldi el. Ugyanebben az évben két előadást tart a müncheni rádióban. Tanára lesz a Münsteri Német Tudományos Pedagógiai Akadémiának. Meghívásai sokasodnak, számtalan levelet kap. 1933-ban Hitler hatalomra jut, a zsidók ellen hozott intézkedéseknek köszönhetően elveszti az állását. Lehetőség nyílik arra, hogy kivándoroljon Dél-Amerikába, de hallani sem akar róla. Ehelyett felvételét kéri a kölni Kármelbe. Belépésnek napját október 15-re, Avilai Szent Teréz ünnepére tűzik ki. Edith hazautazik, anyja nehezen viseli a döntését. Testvére azzal vádolja, hogy hűtlen lett a zsidósághoz, pont most, amikor veszélybe kerültek. A születésnapján (október 12.), utolsó otthon töltött napján, ami egyben zsidó ünnep is, elkísérte anyját a rabbiszeminárium zsinagógájában tartott istentiszteletre. Hazafelé anyja kérésére leszálltak a villamosról, és háromnegyed óráig (édesanyja ekkor 84 éves volt!) gyalogoltak hazáig. Edith amiatt hagyta, mert látta, hogy zavartalanul akar vele beszélni. „Szép volt a prédikáció?’ ‘Igen.’ ‘Tehát zsidóként is lehet jámbor az ember.’ ‘Bizonyosan – ha az ember nem ismer meg valami mást.’ Kétségbeesetten válaszolt: ‘Miért ismerted meg azt? Én

⁴⁶ 56.

⁴⁷ 56.

⁴⁸ lásd 61.

*nem akarok semmit mondani ellene. De miért tette magát Istenné?''*⁴⁹ Edith visszautazik Kölnbe, belép a Kármelbe. A beilleszkedés nem okoz számára problémát. Takarít, mos, foltoz, ahogy a többiek. A többi novícius mind huszonéves. Gyermeki egyszerűséggel fogad mindent és engedelmeskedik. Lelkét béke tölti el, megtalálta a helyét. A kármelita habitus felvételével megkezdí új szerzetesi neve: Teresia Benedicta a Cruce (Keresztről nevezett Terézia Benedikta). A beöltözés ünnepeét követő napokban a kármelita tartományfőnök arra kéri, hogy folytassa filozófiai tevékenységét. Sokan keresik fel tanácsadás céljából, vagy mert csak egyszerűen látni akarják tanítványok, barátok, zsidó testvérei. Rendszeresen ír haza, de csak testvérei válaszolnak néha, édesanyja soha. 1935-ben, húsvétvasárnap, leteszi első, három évre szóló fogadalmát. Hogy a tartományfőnök parancsának eleget tegyen, *Potenz und Akt* (Potencia és Aktus) című művének befejezésén dolgozik. Édesanyjánk rákja van, szeptember 14-én, a Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepén meghal. Mielőtt megtudná a hírt, a kóruson imádkozva maga mellett érzi édesanyját. Ezt követően Rosa nevű testvére is megkeresztelkedik. Edith néhány hónap múlva elkészült *Endliches and Ewiges Sein* (Véges és örök Lét) című munkájával, de már nem találják rá kiadót. Új munkakört kap, egy rákos nővér ápolónője lesz. Hihetetlen gyengédséggel veszi körül a nővért. 1938. április 21-én leteszi az örök fogadalmat, majd május 1-jén kapja meg feláldozottságának jelképét, a fekete fátylat. Kedves mestere, Edmund Husserl ezekben a napokban hal meg. Edith utolsó napjainak történéseiről jóbarátok leveleiből értesül. Husserl hetek óta nem foglalkozott a munkájával, Istent kereste. Utolsó napjait elmélyült csendben töltötte. Zsidó származása miatt haláláról alig írtak, elhallgatták. A hitleri Németországból a rokonok közül egyre többen menekülnek külföldre (Argentínába, Amerikába, Norvégiába, Kolumbiába). A kristályéjszakán (1938 november 9-10.) lezajlott pogromok után az előljáró Edithet az echi (Hollandia) Kármelbe menekítette át, abban bízva, hogy Hollandia még biztonságos. Edith fájdalmasan búcsúzik. Kérésére az autó – szilveszter éjszaka, ekkor utazik el – még egy pillanatra megáll a kolostor temploma előtt, hogy elköszönjön a Béke Királynőjétől, attól a Mária-képtől, amely belépéskor fogadta. Gond nélkül átjutnak a határon, Hollandiában nagy szeretettel fogadják. Egyik levelében így ír: „Alapérzésem, mióta itt vagyok, a hála. Hála azért, hogy itt lehetek, hogy a ház

⁴⁹ 69.

olyan, amilyen. *De elevenen él bennem az a gondolat, hogy itt sincs maradandó hely számomra. Nincs más vágyam, mint hogy mindenben Isten akarata történjék meg. Ő tudja, milyen hosszú ideig maradok itt, s hogy mi jön azután. In manibus tuis sortes meae.*"⁵⁰ A munkában törekeny alkata ellenére mindig az első, lelkiismeretesen dolgozik. A házi munkában nem túl ügyes, de humora, mélységes alázata, és a nővérek szeretete a helyzetet mindig megoldja. Folyamatosan böjtöl, az ebédlőben a konyhára nyíló ablak mellett kér helyet magának, hogy az ételfelhasználásban mindig kéznél lehessen. Őt újoncnővért tanít latinra, illetve a liturgia szellemébe igyekszik bevezetni őket nagy odaadással. Az üdülési órákon változatlanul szívesen mesél, kedélyes, szereti a tréfákat. Mindenkit a jobbik oldaláról ítél meg. A Kármelben szokásos színi előadásokon is tevékenyen részt vesz, szöveget ír, szerepel bennük. Egy magyar újoncnővérré Szent István szerepét bízza, ehhez a szöveget maga írja meg. Nővértársai megállapítják, hogy valami kimondhatatlan báj sugárzik az alacsony termetű, hallgatag német nővérből. 1939-ben, a világháború kitörése után a perjelnőtől engedélyt kér, hogy felajánlja magát a békéért. Július 4-én leteszi az ún. tökéletességi fogadalmat. Ebben megfogadja, hogy minden alkalmat felhasznál, hogy Istennek örömet szerezzen, és mindig azt választja, ami leginkább Őt megörvendezteti. Az *Endliches and Ewiges Sein* című művét *továbbra* sem tudja kiadatni (a kiadó nem elég bátor), kisebb művei kéziratban terjednek. Befejezi *Az istenmegismerés útjai* című tanulmányát. 1940-ben a kolostorba érkezik Rosa nővére, a testvérek rendkívül örülnek a viszontlátásnak. Edith bánatára az elöljárók nem engedik meg Rosának, hogy belépjen a kolostorba, a kolostor portása, mindenese lesz, a környék lakói nagyon megszeretik. 1940 májusában a németek lerohanják Hollandiát. Edit már a félötös kelés előtt kitárt karral imádkozik. Cellájának ablaka éjjel-nappal nyitva van. Amikor megkérdezik, hogy a dermesztő novemberi hajnalokon nem fázik-e, azt válaszolja, hogy így edzi magát a jövő szenvedéseire. A németek innen bombázzák Franciaországot, Belgiumot, az angolok viszont őket támadják. A bombázások ideje alatt sokan merítenek erőt Benedikta nővérből. Imádkozáskor a legfélelmetesebb bombatámadáskor sem hagyja el a kórust, nem megy le a pincébe. Hiába csörren az ablak, szakadnak ki majdnem a rácsok, kitárt karokkal imádkozik az Eucharisztia előtt. Ezzel együtt az élelem is egyre inkább fogy, kiapadnak a készletek. Edith a perjelnő

⁵⁰ 88. *In manibus tuis sortes meae*= *Sorsom a Te kezében van.*

kérésére a nővéreknek Keresztes Szent Jánosról tart előadást. 1942-ben ünneplik Keresztes Szent János születésének 400. évfordulóját. Ő kapta meg a feladatot, hogy ismertesse a nagy spanyol misztikus életművét. Elkezd írni *A kereszt tudománya, Keresztes Szent Jánosról írt tanulmányok* (*Kreuzeswissenschaft, Studie über Joannes a Cruce*) című művét. Minden alkalmat megragad, hogy írjon, a szokásosnál is korábban kel, a közös imádkozások alatt el-elbóbiskol. 1941-ben egy fiatal magyar lány csatlakozik az echti Kármelhez. A nővérek egyenként átölelik és megcsókolják az új jelöltet. Amikor Edithhez ér, biztatásként magyarul suttogja a fülébe, amit még az osztrák kórházban tanult: „*Rózsika, nem szabad!*”⁵¹ 1942 januárjától az előljárók, barátok azon fáradoznak, hogy a két testvért Svájc egyetlen kármelita kolostorába kimenekítsék. Edith megtudja, hogy április 28-án a kölni Kármel templomát találat érte, és megsemmisült a Béke Királynőjének kegyképe is. Hollandiában továbbra is folyik a zsidók elhurcolása, de úgy tűnik, hogy a keresztény zsidók az üldözést kikerülik. Edith a roermondi püspöki ordinariustól levelet kap azzal, hogy nyugodtan maradhat Hollandiában. Edith folytatja művének írását. 1942. augusztus 2-án két SS tiszt jön érte és testvéérért. 5 percen belül el kell hagyniuk a kolostort. Mikor indul kifelé, az újoncmesternőnek azt mondja, hogy üdvözli az újoncokat. Ebben a helyzetben sem feledkeznek meg róluk. Testvére, Rosa, szinte megbénul a félelemtől, Edith húzza előre a kezénél fogva és mondja neki: „*Komm, für unser Volk! Gyere, menjünk, népünkért!*”⁵² Hollandiában ezen a napon szedik össze a megkeresztelkedett zsidókat, összesen 722 embert (közülük közel 300 szerzetes). Az akció megtorlás volt a holland püspökök (a Reformált Egyházzal teljes egyetértésben) tiltakozásának a zsidókkal szembeni kegyetlenkedések miatt. A westerborki (Hollandia) lágérben a szerzetesek együtt imádkoznak. A lágér mellett működik egy hivatalos zsidó tanács, amelynek egy jóakarató tagja felajánlja Edithnek, hogy egy megbízható örön keresztül kéri de Jong bíboros különleges közbenjárását. Edith elutasítja, hogy kivételt tegyenek vele. A foglyoknak a papok és a nővérek lettek az utolsó reménységük, támaszuk. A habitust hordták, az volt a szándékuk, hogy végig ebben maradnak. Edith bátor volt és határozott, a kegyelem és a béke légköre vette körül. Két barátnak, akik bejutottak

⁵¹ 96.

⁵² 101.

hozzá a táborba, azt mondta: „Bármi történjék is, mindenre kész vagyok. A Gyermek Jézus itt is velünk van.”⁵³ Egy kölni zsidó férfi, akinek sikerült feleségével megszökni a westerborki táborból, így emlékezett vissza: „Benedikta nővér a nők között ment mint a vigasztalás angyala, egyiket csitítgatta, a másikat simogatta. Sok anya az örültséghez hasonló idegösszeomlás állapotába jutott, kábult módon hagyták, hogy gyermekeik jajgassanak. Benedikta nővér a kis gyermekekkel foglalkozott, mosdatta, fésülte őket, élelmet szerzett nekik, ápolgatta őket. Míg csak a táborban tartózkodott, oly szeretetreméltóan segített mindenkinek, hogy az ember egészen megdöbbsen.”⁵⁴ Mikor megtudta, hogy a németek minden kiutazási engedélyt semmisnek nyilvánítottak, és így a Svájcba utazás lehetősége is végleg megsemmisült, tudta, hogy Isten elfogadta életáldozatát. Egyik rabtársának ezt mondta: „A világ ellentétekből áll, de a legvégén semmi sem marad ezekből az ellentétekből. Egyedül csak a nagy szeretet marad meg. Hogy is történhetnék másképpen?”⁵⁵ Az őket szállító vonat 1942. augusztus 9. napján reggel érkezett meg Auschwitzbe. Az 50 év felettieket, betegeket és gyermekeket azonnal különválasztják. Edith és Rosa is ebben a csoportban van. Különválasztásuk után le kell vetkőzniük, majd a „zuhanyzó” helyiségekbe viszik őket, ahol ömleni kezd a „Zyklon B” gáz. Tíz perc alatt végez velük. A testeket azonnal targoncára dobják és a tábor szélén épített óriási krematóriumhoz viszik. 1962. január 4-én a kölni bíboros-érsek elindította Edith Stein, a Keresztről elnevezett Terézia Benedikta kármelita nővér boldoggá avatási eljárását. II. János Pál pápa 1987. május 1-jén boldoggá, 1998. október 11-én szentté avatta.

EDITH STEIN IMÁJA

Add Uram, hogy vakon
járjak utadon
Mit rendeltél felőlem
Nem kutatom
Hisz Atyám vagy
Aki gyermeked
Sötét éjen át is
Hazavezeted

⁵³ 106.

⁵⁴ 107.

⁵⁵ 108.

Irodalom:

- Puskely Mária: *Edith Stein Európa társvédőszentje, Sarutlan Kármelita Nővérek, Magyarország, 2008.* . (A fenti életrajzot szinte kizárólag ebből a könyvből vettem át.)
- https://hu.wikipedia.org/wiki/Keresztes_Szent_Ter%C3%A9zia_Benedikta
- <http://lexikon.katolikus.hu/F/fenomenol%C3%B3gia.html>

A cikk írója: Rizmayer Péter, a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen diplomázott magyar és esztétika szakokon. Korábban tanított, jelenleg projektmenedzserként dolgozik. 16 éve van az AQUILA Közösségben, az AQUILA Magazinban és a Túllépésben is rendszeresen publikál.

Impresszum

Kiadó: AQUILA Párt, 1222 Budapest, Zakariás József u. 3.

Felelős kiadó: Varga Péterné/Pável Márta, az AQP elnöke

Honlap: www.aquilapart.hu

E-mail: varga.marta@aqp.hu

Telefon: +36 20 – 327-47-93

Nemzetközi azonosítószám:

HU ISSN 2064-7700

Bankszámlaszám:

UNI-CREDIT bank

10918001-00000038-58540003

Fő- és felelős szerkesztő:

Varga Péterné/Pável Márta, az AQP elnöke

Főszerkesztő helyettes:

Szeibert Márton AQP média elnöke

Főmunkatársak, szerkesztők/lektorok:

Bainé Varga Katalin, lektor

Horváth Olivér, grafika, egyéb munkák

Kis Enikő, lektor

Marton Janka, lektor, korrektor

Marton Krisztián, korrektor

Mészáros Gabriella, lektor, korrektor

Oroszi - Kuzmich Kinga, korrektor

Rizmayer Péter, lektor, korrektor

Rizmayerné Márkus Edit, lektor, korrektor